

Utrikesdepartementet

Stockholm
2022-03-07

Ert dnr
UD2021/17423

Vårt dnr
2021/194

Remissvar lagrådsremiss Anpassningar EUs marknadskontrollförordning del 2

Näringslivets Regelnämnd NNR har tagit del av det aktuella förslaget och önskar lämna följande synpunkter.

NNR ser positivt på de bedömningar som görs i utkastet om att det i nuläget inte är lämpligt att införa en kompletterande bestämmelse i svensk rätt som ger marknadskontrollmyndigheter rätt till tillträde till bostäder. Vidare att det inte bör införas en befogenhet för dessa att förelägga ekonomiska aktörer att tillhandahålla varuprover kostnadsfritt.

NNR har beträffande tidigare remiss av betänkandet Enhetlig och effektiv marknadskontroll riktat stark kritik angående konsekvensutredningen för denna. Vi kan tyvärr konstatera att det inte heller i lagrådsremissen gjorts någon ansats till att närmare utreda konsekvenserna och uppskatta kostnaderna av de förslag som lämnas. Någon ansats har inte heller gjorts för att omhänderta de brister som det pekats på från NNR och flera andra remissinstanser när det gäller det konsekvenserna av förslagen i tidigare betänkande. NNR finner att merparten av tidigare brister som NNR pekat på kvarstår och hänvisar därför till sitt tidigare remissvar.

NNR vill dock även göra följande tillägg. I lagrådsremissen lämnas förslag att "Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt EU:s marknadskontrollförordning, i den ursprungliga lydelsen. Kommunfullmäktige ska få meddela föreskrifter om sådana avgifter när det gäller en kommunal myndighets verksamhet."

I tidigare betänkande har bedömning gjorts att "EU:s marknadskontrollförordning inte medger att avgifter tas ut för marknadskontroll i de fall den kontrollerade produkten uppfyller gällande krav..." I lagrådsremissen görs dock en annan bedömning.

"Artikel 15 i EU:s marknadskontrollförordning innebär således inte att avgifter för kontroll av produkter som omfattas av den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I får tas ut endast vid bristande överensstämmelse. Det står däremot medlemsstaterna fritt att införa sådana begränsningar, med stöd i nationell rätt." Något klagande görs dock inte kring regeringens intentioner i denna fråga.

Det uttrycks i lagrådsremissen endast vad gäller bemyndiganden kring föreskrifter om avgifter att dessa "kan avse skyldighet att betala en årsavgift för att finansiera marknadskontrollen eller skyldighet att betala en avgift för kostnader som uppkommer i samband med en kontroll. Exempel ges också på fall där både årsavgift och timbaserad avgift förekommer." Det uttrycks också att "bemyndigandet kan användas för att utforma liknande föreskrifter på marknadskontrollområdet." Vidare att "bemyndigandet även kan användas för att föreskriva att avgifter får tas ut endast om den kontrollerade produkten brister i

överensstämmelse med kraven i den harmoniserade unionslagstiftning som förtecknas i bilaga I till EUs marknadskontrollförordning.”

Enligt NNR är det av stor vikt att konsekvenserna av ovanstående förslag på bemyndiganden när det gäller föreskriftsrätt kring avgifter för marknadskontroll noggrant utreds innan beslut fattas då det kommer att påverka ett stort antal företag och valet av avgiftsmodell kan få stor betydelse för företagets kostnader, inte minst vad gäller små företag. NNR vill också peka på att det finns stor risk för oproportionalitet och omotiverade olikheter i utformningen av föreskrifter i denna del av olika myndigheter och mellan olika kommuner.

NNR finner utöver ovanstående att också konsekvenserna av förslagen kring Arbetsmiljöverkets befogenheter för marknadskontroll närmare bör utredas. Enligt uppgift från en av NNRs medlemmar finns t ex behov av att Arbetsmiljöverkets olika tillsynsuppdrag på ett tydligt sätt särskiljs i lagen eftersom de innebär olika befogenheter. Arbetsmiljöverket har redan idag ett ansvar för produktkontroll vilket regleras i arbetsmiljölagen. I Arbetsmiljölagen regleras även Arbetsmiljöverkets befogenheter för tillsyn av arbetsmiljöförhållandena på arbetsplatserna vilket betyder att Arbetsmiljöverket har två tillsynsuppdrag.

Övrigt

Under avsnitt 6.1 ”Marknadskontrollmyndigheterna ska ges befogenheter genom befintliga bestämmelser i miljöbalken” anges att den tidigare utredningen föreslagit att miljöorganisationer ska ges överklaganderätt av marknadskontrollmyndigheters beslut enligt den av utredningen föreslagna sektorsövergripande lagen som rör unionslagstiftning inom miljöbalkens område. Vidare att frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet. NNR kan givet att inget konkret förslag presenteras i nuläget inte bedöma konsekvenserna av det som beskrivs. Vi vill dock peka på vikten av att företag ska kunna förlita sig på en marknadskontrollmyndighets beslut. Vi uppmanar därför Regeringskansliet att i den pågående beredningen noggrant utreda såväl behovet som nödvändigheten av en sådan åtgärd samt de konsekvenser detta kan medföra för de företag som berörs.

Näringslivets Regelnämnd NNR anser sammanfattningsvis att ytterligare utredning och överväganden behöver göras beträffande ovanstående brister innan beslut kan fattas.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Christina Fors